

1944, november 4. Praha. — Zpráva úřadu vojenského splnomocnenca pri nemeckom štátnom ministrovi pre Čechy a Moravu a veliteľa vojenského okruhu Čechy a Morava K. H. Frankovi s večerným situačným hlásením nemeckého veliteľa na Slovensku z 3. 11. 1944.

Tajné!.

Vec: Situácia na Slovensku.

Večerné hlásenie nemeckého veliteľa na Slovensku z 3. 11. 1944.

V neschodnom teréne Nízkych Tatier, za prudkého dažďa a sneženia neustále prenasledujeme protivníka. Pritom boli živí zajatí vojenski vodcovia povstaleckého hnutia generáli Viest a Golian. Šéf generálneho štábu plk. gšt. Peknik padol.

Nepriateľ mal asi 150 mŕtvych a stratil okolo 2000 zajatcov. Nová korisť: 6 diel, 3 ľahké pechotné delá 18, 2 tanky (zničené), 16 ľahkých guľometov, 14 ťažkých guľometov, asi 400 pušiek a munícia všetkého druhu.

SÚA Praha. S 110-5-47/128. Originál; strojopis. (Z nemčiny preložila HT.)

1944, november 4. 12,55 hod. Bratislava — Ďalekopis úřadu pohotovostnej skupiny H nacistickej bezpečnostnej polície a bezpečnostnej služby Hlavnému úřadu říšskej bezpečnosti v Berlíne a štátnemu ministrovi K. H. Frankovi v Prahe s návrhmi na propagačné využitie zajatých generálov Viesta a Goliana.

Vec: Príprava na politické a propagandistické využitie likvidácie centra banditov Banskej Bystrice.

Generál Viest a brigádny generál Golian boli včera zajatí. Oznámenie v dnešnej večernej tlači. „V priebehu očistnej akcie nemeckých oddielov na strednom Slovensku boli včera zajatí vojenski vodcovia čechoboľševického banditského hnutia generál Viest a Benešom menovaný »brigádny generál« Golian.“¹

Na propagandistické využitie zo slovenských, československých a nemeckých zahraničnopolitických hľadísk sa navrhuje:

1. 4. 11. 44 interview medzi SS-obergruppenführerom Höflem, šéfom Úřadu propagandy Tidom Gašparom, Viestom a Golianom na voskovej platni a filme, pričom Höfle bude klásť otázky všeobecného charakteru a Gašpar špeciálne slovenské otázky (politický vývin, zážitky, postoj atď.). Gašpar súčasne tlmočníkom.

¹ K ďalekopisu je priložená fotokópia záznamu označeného ako „Stručná zpráva pre nemeckú a českú tlač“, v ktorom sa navyše ešte konštatuje, že po zajatí oboch „vodcov puču“ sú zvyšky bánd vydané osudu bez vedenia.

2. Usporiadať stretnutie Viesta a Goliana a rozhovor o zážitkoch s poprednými Čecho-Slovákmi (Ďurčanským a Čulenom).

3. Rozhovor medzi Viestom a prostým človekom z československej brigády.

Šéf pohotovostnej skupiny H bezpečnostnej polície a bezpečnostnej služby, III.—I. V.,
Dr. Börsch, v. r.,
SS hauptsturmführer

SÚA Praha. Ž 301-94-1/128—129. Fotokópia originálu ďalekopisného záznamu. (Z nemčiny preložil JŠ.)

526

1944, november 4. 12,20 hod. Praha. — Bleskový ďalekopis K. H. Franka nemeckému veliteľovi na Slovensku H. Höflemu s návrhmi na opatrenia vo veci zajatých generálov Viesta a Goliana.

Tajné.
Súrne! Hneď predložiť!

Milý kamarát Höfle!

Ešte raz srdečné blahoželanie k novému peknému úspechu so špičkovými veličinami a vrelá vďaka za sľúbené zbrane.

Ak ešte nebolo nič oznámené, pokladal by som za správne zajatie prísne tajíť až do vyčerpávajúceho výsluchu oboch zajatcov. Ak by sami verili, že o ich zajatí a ďalšej existencii nikto nič nevie, bolo by možné z nich primeraným tlakom viac dostať, zatiaľ čo by mohli prípadne odmietnuť vypovedať, keby ich zajatie bolo v zahraničí známe.

Bol by som Vám, milý kamarát Höfle, veľmi vďačný, keby ste mi oboch pokiaľ možno rýchle dodali do Prahy na vypočutie, keďže mám predložený pre vypočutie veľmi bohatý a dobrý materiál. Samozrejme, dostanete oboch, pokiaľ možno rýchle späť, len čo z nich všetko vymačkám.

Heil Hitler!
Váš Frank v. r.

SÚA Praha. Ž 301-94-1/127. AÚD KSS Bratislava,¹ f. 6, a. j. 309-39-40. Fotokópia strojopisného konceptu ďalekopisu. (Z nemčiny preložil JŠ.)

¹ Fotokópie väčšiny dokumentov z novembra 1944, týkajúcich sa zajatia Viesta a Goliana, sú uložené aj v archíve ÚD KSS v Bratislave (f. 6, a. j. 309). Ako základný fond uvádzame pražský SÚA, kde ide o fond K. H. Franka. V tomto prípade chýba 2. list fotokópie s poslednými slovami textu a podpisom. Preto sme uviedli ako doplnok citácie fond AÚD KSS v Bratislave.